

Melding nr.5

Geovekst-forum 2.desember 2020

Tidsplan	Saksnr.	Tema/Dokumenter	Sakstype	Ansvar
09:00 – 09:10		Velkommen		Erik
09:10 – 09:40	82/20	GNSS Infrastruktur <ul style="list-style-type: none"> • Presentasjon 	Orientering/ Informasjon	Per Erik
09:40 – 10:00	83/20	Webinar om Geovekst-samarbeidet <ul style="list-style-type: none"> • Status 	Informasjon/ Diskusjon	KV/Siri
10:00 – 10:10		Pause		
10:10 – 10:40	84/20	Forvaltning av transportnettverk i ulike databaser	Diskusjon	KV
10:40 – 11:00	85/20	Grundig kartkontroll <ul style="list-style-type: none"> • Forslag til endring av kontrollrutinene 	Informasjon/ Diskusjon	KV
11:00 – 11:10		Pause		
11:10 –	86/20	Kommunikasjon /arkivering/møteplan 2021 <ul style="list-style-type: none"> • Teams/Nextcloud Forslag til ny møteplan <ul style="list-style-type: none"> • Januar uke 2 halv dag 15.jan 09:00-11:30 • Februar uke 7 halv dag 18.februar 09:00-11:30 Beholde avtalte møtedatoer i 2021: 17.-18.mars, Oslo-området beholde 17.mars som heldagsmøte. 2.-3.juni, Tromsø/Vadsø 8.-9.september, Bodø 24.-25.november, Oslo-området	Diskusjon/ Vedtak	Alle
		Oppsummering av dagen (evt. forrige møte)		Erik
		Eventuelt		

Sak 82_20 GNSS Infrastruktur

Presentasjon fra Per Erik og Kristian Kihle

Strategi for samarbeid om utvikling av GNSS-infrastruktur i Norge

GNSS- Global Navigation Satellite System fellesbetegnelse for satellittnavigasjon-systemer i dette tilfelle GPS, Glonass, Galileo og Beidu.

Geodesi ønsker å forankre en strategiprosess i Geovekst-forum og hos andre aktører med behov for effektiv presis posisjonering. Vedlagt notat (ble lagt ut som saksdokument etter møtet) trekker opp noen mulige målbilder og problemstillinger for en strategi – som et utgangspunkt for diskusjoner om aktuelle fellestiltak i regi av en arbeidsgruppe.

Samarbeid og tiltak er forankret i nasjonal geodatastrategi

Hovedmålet i nasjonal geodatastrategi er å tilrettelegge geodata slik at Norge er ledene i bruk og anvendelser. En utbygging og vedlikehold av en bakkeinfrastruktur som gir brukerne mulighet for å oppnå ned mot 1 cm nøyaktighet vil kunne bidra til å nå et slikt mål.

Som eksempel er følgende tiltak i handlingsplanen relevante:

- Tiltak 26 -Utvikle modeller for offentlig privat samarbeid
- Tiltak 28 -Utrede samarbeidsmodeller og finansieringsmodeller for nasjonal geografisk infrastruktur.
- Tiltak 45 -Øke bevissthet rundt geodata og bruk av geodata hos landbruksparten.
- Tiltak 07-Understøtte intelligente transportsystemer og bidra til smartere og sikrere transport

Geodesidivisjonen i kartverket drifter i dag et landsdekkende nettverk av 250 permanente geodetiske stasjoner (PGS). Det pågår et utbyggingsprosjekt med BaneNOR som vil fortette nettverket langs ikke elektrifiserte jernbanestrekninger. Det er et godt samarbeid med BaneNOR som kommer alle til gode. I tillegg har Kartverket tatt over ca. 15 stasjoner fra Leica når de nå har lagt ned sitt nasjonale nett. Ved utgangen av 2020 vil Kartverket da ha 275 stasjoner i drift. GS-nettverket er regnet for en nasjonal samfunnskritiskinfrastruktur og den har også en stor samfunnsøkonomisk betydning.

Framtidens bruksområder:

Bruken av presis posisjon er blitt en svært viktig komponent i bygg og anleggsbransjen: Dette kommer i tillegg til stor bruk innenfor tradisjonell oppmålingsvirksomhet. Det er i dag et sted mellom 10 000 og 15 000 brukere og antallet øker dag for dag.

Kartverket har spesielt tro på at det innenfor alle former for autonome løsninger, enten det er på land, på sjøen eller i lufta, vil være avgjørende å ha et omfattende nett av permanente geodetiske stasjoner. Smarte byer trenger disse referanserammene også.

For å få oversikt over framtidens brukere og muligheter vil det være naturlig å etablere en arena for å diskutere videre utbygging av en nasjonalinfrastruktur. En slik arena kan bidra til å se ulike brukerbehov i sammenheng og eventuelt etablere samfinansiering.

Kartverket foreslår å etablere en arbeidsgruppesom skal drøfte behov og strategier for vedlikehold og en fremtidig utbygging/fortetting av GNSS-infrastruktur i Norge.

Arbeidsgruppe for GNSS infrastruktur

Forslag fra Kartverket:

Det etableres en egen arbeidsgruppe for GNSS infrastruktur.

Arbeidsgruppen forankres i Samordningsgruppen for geografisk informasjon.

De største offentlig og private aktørene inviteres til et informasjonsmøte/seminar hvor initiativet presenteres og diskuteres.

Det blir viktig å drøfte hvordan vi bør ta vare på denne nasjonale infrastrukturen og ikke minst hvilke behov brukerne har i dag og hvordan de ser på fremtidsbehovet.

Ut fra dette organiseres det videre arbeidet med utvikling av strategi, tiltaksplan og gjennomføring av pilotprosjekter i regi av arbeidsgruppen.

I 2017 krevde denne jobben fire menn, åtte instrumenter og 400 timer. Nå kan den gjøres av én mann med ett instrument på en fjerdedel av tiden

En ny metode for landmåling reduserer arbeidsmengden og bedrer presisjonen i store veiprosjekter.

Veien videre:

Kartverket tar med dette et initiativ via Geovekst-samarbeidet og fremmer forslaget om at det etableres en egen arbeidsgruppe for GNSS infrastruktur. Arbeidsgruppen bør også forankres i Samordningsgruppen for geografisk informasjon.

Et innledende tiltak vil være at arbeidsgruppen i samarbeid med Kartverket organiserer et informasjonsmøte/seminar hvor initiativet presenteres og diskuteres.

Eksempler på aktuelle deltakere på informasjonsmøtet er utstyrsleverandører som Trimble, Leica, Blinken og Maskinstyring. Store entreprenører som Skanska, Betongmast Hære, Veidekke og deres overbygninger (Maskinetreprenerens forening, med flere). Som representant for fremtidens nye bruksområder bør ITS-Norge, "droneforeningen", Here og Sapcor datas med. I 2019 var det 11 offentlige etater/virksomheter som benyttet CPOS via Norge digitalt. I kraft av dette bør disse da inviteres, Statens Vegvesen, Domstolsadministrasjonen, NVE, Kystverket, BaneNOR, Kulturdepartementet, Fiskeridirektoratet, Statnett, Avinor Nye veier og Statkraft. I tillegg er det viktig å ta med fremtidige store brukere også på offentlig side, NIBO, Norsk landbruksrådgivning, Luftfartstilsynet, og representanter for Smartebyer/KS.

Fra Geovekst-forum ønsker følgende parter å bli med i arbeidsgruppen:

SVV og Kommunene, BaneNOR er med allerede.

E-Parten er foreløpig litt avventende, om det er penger med i bilde.

FK – det kan være interessant spesielt på Vestlandet.

Konklusjon:

Samarbeid om «Strategi for samarbeid om utvikling av GNSS-infrastruktur i Norge» oppfattes som en god ide. Det er bare å invitere deltagere til arbeidsgruppen og starte opp arbeidet.

Sak 83_20 Webinar om Geovekst-samarbeidet

Tidspunktene som er satt av for de 2 første Webinarene er:

14.januar Geovekst (tidspunkt mellom 9-11 en gang)

21.januar SFKB

Siri presenterte kjøreplanen for Geovekst webinarer (se vedlagte presentasjon)

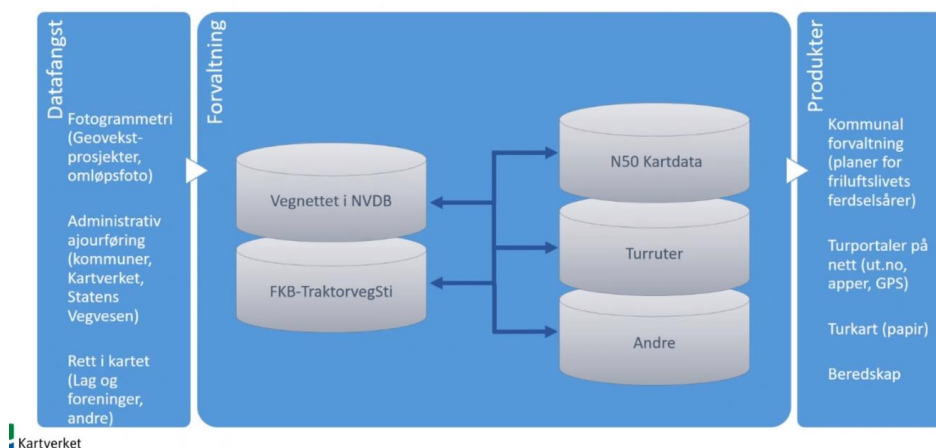
- Webinarer starter med en Introduksjonsfilm – Logoer fra partene, forklaring på VEKST og hovedmålsettingen for Geovekst-samarbeidet.
- Planen er at de 5 første minuttene kan skilles ut som en egen bolk av webinarer og gjenbrukes i andre webinarer fra Geovekst.
- Viktig å få fram hva vi samarbeider om og hva som er Geovekst-data
- Hver part får presenter seg i en kort videosnutt hvor de skal svare på følgende spørsmål: Hvilken nytte har dere av å være Geovekst-part og hva brukes dataene til. Hver part må komme med en kontaktperson som kan «intervjues»/svare på spørsmålene.
- Gjenbruk av Geovekst-filmen – klippe litt i filmen og kun vise deler av den knyttet til datainnsamling.
- Gi litt informasjon om forskjellen mellom Geovekst og Norge Digitalt.
- Geovekst-samarbeidet sørger for oppdatering og vedlikehold av Geovekst-dataene. Synliggjøre bruken, og at dataene brukes av mange.
- Gjøre en oppfriskning av Årshjulet og Geovekst-malen.
- For prosjekter: Samles inn en gang/samfinansiering
- For FDV: Kontinuerlig kartlegging

Geovekst-form gir Kartverket lov til å gjøre noe med den grafiske profilen. Logoer og fargen er greie i dag, men tillatt å fornye den grafiske profilen noe.

Sak 84_20 Forvaltning av transportnettverk i ulike databaser

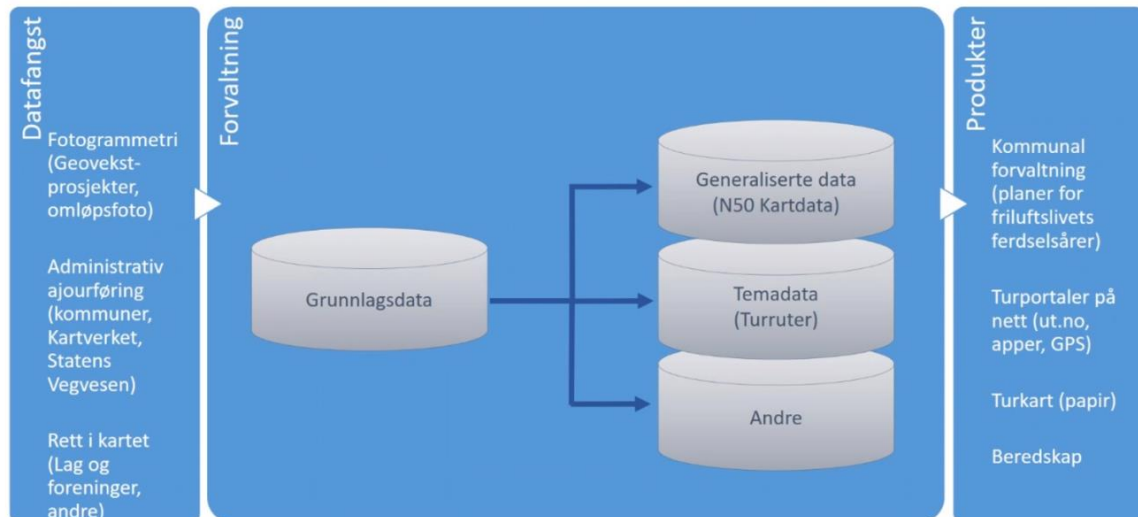
Presentasjon av Nils Ivar

Dagens situasjon

Frittstående forvaltning av turruter og stier. Tilgjengelighets-prosjektet har også ferdselsårer som forvaltes et annet sted. Utfordringer sett fra turruter, stier og traktorveger
 Fotogrammetri vil ofte gi dårlig innsyn i områder med mye skog og vegetasjon. Det er vanskelig å se stier og traktorveier.

Ønsket situasjon

Det vi ønsker er en mer strømlinjet flyt i forvaltningen, slik pila i dette bildet viser. og det er nå en arbeidsgruppe i KV som har skissert ulike alternativ som ønskes videre utredet. Grunnlagsdata – i en sentral nettverksdatabase

Alternativer ved innføring av sentral nettverksdatabase:

Mulighet 1 – NVDB (Nasjonal vegdatabank)

Mulighet 2 – Sentral felles kartdatabase (SFKB)

Mulighet 3 – Sentral nettverksdatabase basert på andre løsninger

Bruke NVDB som «Sentral nettverksbase»?

NVDB – er i dag veier som er kjørbare med bil. NVDB må eventuelt utvides til veier for gående, syklende og kjørende. NVDB må få en enklere tilgangsløsning. Tilgangen bør kunne styres slik at en kun får tilgang til det en skal oppdatere.

Hele transportsystemet må på sikt ligge i samme base. Enten må SVV bli med på å etablere en ny base eller så må NVDB åpnes for det som trengs for lagring av ett transportnettverk.

Veien videre:

Kartverket jobber videre med denne saken og lager et mandat for det videre arbeidet.

Sak 85_20 Grundig kartkontroll

- Forslag til endring av kontrollrutinene

Introduksjon fra Siri

- Hvordan dette gjøres grundig kartkontroll i dag
- Hvordan vi ønsker å gjøre kontrollen i framtiden

Ingen i Geovekst-forum ønsker å si nei til et bedre opplegg for kontroll. Kartverket jobber videre med saken og tilpasser interne rutiner for kontrollarbeid.

Det er viktig med en god gjennomgang av kvalitetskravene til FKB-dataene når vi nå gjør revisjon av produktspesifikasjoner. De eksisterende kravene er i mange tilfeller stilt slik at vi ikke kan reklamere på kvalitet i dagens standard.

Sak 86_20 Bruk av Teams og Nextcloud

Saksdokumenter og innkallinger skal lagres begge steder.

Det å være tilgjengelig i 2 Team samtidig kan være vanskelig og er et problem for noen. Ikke noe vi kan løse i dette fora. Vi bruker Teams til våre møter framover.

For å ivareta dokumentene for ettertiden bør alle dokumentene lagres i Arken.

Vi bør framover tenke på hvordan bruker vi møtene. Dersom vi legger ut mer skriftlig informasjon i Teams trenger vi ikke å bruke så mye tid på alle informasjonssakene i møtene våre. Da er det viktig at dokumentene kommer tidlig ut og at alle leser seg opp på forhånd.

Vi prøver oss litt fram og før vi kommer med et samlet opplegg for hvordan vi skal bruke Teams framover.

Eventuelt sak 1

Orientering til ny kartverkssjef i forrige møte var bra. Det ga også en fin oppfriskning til alle deltagere i møtet.

Eventuelt sak 2

Digital tvilling og bruk av FKB-data

Bodø kommune bruker sine rettigheter i sin digitale tvilling. Brukes både internt og eksternt.

KV kan/vil gå i dialog med partene om å etablere en nasjonal digital tvilling. Hvem er eier av dataene når de ligger i en slik løsning? Her må vi være observante når dette fenomenet brer om seg.

Trondheim sier det ikke er et oppdaterings-/vedlikeholdssystem i den løsningen Ålesund har.

Bodø kommune - håper at det en gang kommer en løsning for digital tvilling som oppdateres slik SFKB oppdateres.

Bodø startet digital tvilling i 2016.

Digital tvilling er mere enn å lage løsningen. Dataflyt og standardisering er viktig.

Gratis-data

FKB-data er gull vært for oss og er supre treningsdata for maskinlæring. Vi kan ikke gi de fra oss disse gratis.